Pulsions

Per PepMaria el dj., 29/06/2017 - 09:00

Una pulsió és una “força interna ancorada en el que és biològic ... que porta a la relació amb les persones, les coses i les idees del món exterior” (Jordi Font). Les pulsions són, doncs, forces interiors que ens mouen a relacionar-nos amb el món exterior.Tres de les pulsions principals són la pulsió sexual, la pulsió del poder i la pulsió del diner. Respectivament i biològicament, empenyen a: transmetre la vida; vèncer competidors que amenacen la pròpia vida; i acumular recursos per a la supervivència.
Quan la persona gestiona aquestes tres pulsions de manera auto-centrada, genera efectes depredadors en el món exterior (la comunitat i l’entorn natural), però també en ella mateixa.: cau en addiccions. Una addicció és una “dependència patològica en relació amb un objecte de què no es pot privar sense un gran malestar, al qual ha de tornar reiteradament i ... augmentar la intensitat de la possessió de l’objecte” (Jordi Font). Substituïm respectivament “objecte” per “persones amb qui em sento impulsat a tenir relacions sexuals”; “persones a qui em sento impulsat a comparar-me i vèncer”; i “béns materials que em sento impulsat a acumular”, i tenim tres dels set clàssicament anomenats pecats capitals: luxúria, ambició, usura. Una imatge del desastre: l’avar Harpagon (Molière) que malviu obsessionat per protegir la caixa dels diners enterrada al seu jardí i que destrossa totes les seves relacions (fills, parella, amics...) degut a aquesta obsessió.
Per evitar caure en l’auto-centrament, algun promouen la repressió de les pulsions. En la repressió “el subjecte refusa, mantenint en l’inconscient, pensaments, sentiments, desigs, etc., lligats a una pulsió” (Jordi Font). Però la repressió genera malestar interior: tensions psíquiques i somatitzacions. I també és una resposta auto-centrada: guiada per una imatge ideal o pura de mi mateix.
Tal vegada la solució des-centrada i sana consisteix en la transformació de les pulsions de manera que no siguin ni depredadores ni reprimides. Aquesta transformació els psicòlegs l’anomenen sublimació o simbolització: és el desplaçament de l’objecte original al qual es dirigeix la pulsió cap a un nou objecte que representa l’antic objecte, sense perdre’n les característiques (Jordi Font). Substituïm respectivament “objecte de plaer” per “persona estimada amb qui crear una família”; “rival a vèncer” per “company d’ideals”; i “béns a acumular” per “riquesa material per a tothom”... i tindrem la sublimació de les tres pulsions esmentades.
Les religions ofereixen pràctiques i formes de vida (“monjos i monges”) per transformar pulsions. Concretament, el cristianisme ofereix comunitats religioses per viure les promeses de castedat (amor als menys atractius, més menyspreats i sofrents), obediència (amor humil i abnegat) i pobresa (amor auster i solidari). El treball diari d’aquestes promeses consisteix a desplaçar els objectes de les tres pulsions cap als més necessitats... i cap a Algú - irreductible a objecte - que ens inspira a estimar entranyablement tot i tothom.
.....
“Confuci digué: ‘L’home noble està en guàrdia contra tres coses. Quan és jove i té encara la sang i l’hàlit inestables, està en guàrdia contra la sensualitat. Quan arriba a l’edat robusta i té la sang i l’hàlit en ple vigor, està en guàrdia contra la pugnacitat [ganes de barallar-se]. Quan arriba a la vellesa i la sang i l’hàlit declinen, està en guàrdia contra la cobejança [ganes de posseir béns]’.” Confuci *Analectes* XVI, n.7.

“Jesús cridà els seus deixebles i els digué: ‘Ja sabeu que els qui figuren com a governants de les nacions les dominen com si en fossin amos, i que els grans personatges les mantenen sota el seu poder. Però entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important enmig vostre, que es faci el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer, que es faci l'esclau de tots; com el Fill de l'home, que no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per tothom’.” *Evangeli segons Marc 10, 42-45.*
.....

· Quines pulsions entren en joc en els diversos àmbits de la meva vida (laboral, lleure, familiar...)?
· En la vida laboral, quins recursos tinc – o se m’ofereixen- perquè el treball no sigui repressió sinó transformació?
· Analitza algun producte cultural (llibre, pel·lícula, sèrie, anunci...) des del punt de vista de si està incentivant l’autocentrament o el descentrament de les pulsions.